

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Onderzoek en
Wetenschapsbeleid**
IPC 4100

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
740719

Bijlagen
2

Datum 27 maart 2015
Betreft Werkprogramma 2015-2016 Rathenau Instituut

Met deze brief zend ik u het Werkprogramma 2015-2016 van het Rathenau Instituut met een indicatieve planning van een aantal acties dat ook voor uw Kamer van belang is. In reactie op het werkprogramma merk ik het volgende op.

Het Rathenau Instituut heeft een interactief proces gevoerd met maatschappelijke organisaties, departementen, kennisinstellingen en Kamerleden. Ik constateer dat dit proces heeft geleid tot een compact werkprogramma met een goed doordachte keuze voor thema's en projecten.

Het nieuwe werkprogramma onderscheidt zich op positieve wijze van het vorige programma doordat er terughoudendheid wordt betracht bij het aantal rapporten dat in het vooruitzicht wordt gesteld terwijl de onderwerpen die worden opgepakt aantoonbaar relevant zijn. Deze ontwikkeling past goed bij het streven uit de Wetenschapsvisie om te komen tot een efficiënter kennis- en adviesstelsel als het gaat om het te voeren wetenschapsbeleid.

De onderwerpen die het Rathenau Instituut oppakt, staan beleidsmatig en politiek in de belangstelling. De aandacht voor ethische aspecten van technologie en innovatie in het algemeen en van digitalisering in het bijzonder, leidt ertoe dat het Rathenau Instituut betrokken is bij de uitvoering van twee moties uit de Eerste Kamer. In de motie Gerkens (Eerste Kamer, vergaderjaar 2014–2015, CVIII, E) is de regering verzocht het Rathenau Instituut te vragen een onderzoek te doen naar de wenselijkheid van een commissie die kan adviseren over de ethische kant van de digitalisering van de samenleving. In de motie Ester (Eerste Kamer, vergaderjaar 2013–2014, 33 750 XIII, E) is de regering verzocht om structureel plaats in te ruimen in het technologie- en innovatiebeleid voor reflectie op ethische vragen en wordt de regering gevraagd om het parlement daarover periodiek te informeren.

Ook de vaste commissies van VWS in de Eerste Kamer en van SZW in de Tweede Kamer doen een beroep op het Rathenau Instituut. Voor de vaste commissie VWS organiseert het Rathenau Instituut een expertmeeting over het wetsvoorstel inzake cliëntenrechten bij elektronische verwerking van gegevens in de zorg. De vaste commissie SZW heeft het Rathenau Instituut gevraagd te onderzoeken wat

er wetenschappelijk bekend is over de relatie tussen technologie (in het bijzonder robotisering) en werkgelegenheid.

Onze referentie
740719

Voor het onderzoeksbeleid bevat het nieuwe werkprogramma een aantal relevante onderwerpen en acties:

- Het Rathenau Instituut wil het debat stimuleren over de betekenis van regionalisering, Europeanisering en mondialisering voor het nationale wetenschaps- en innovatiebeleid.
- De kennis- en informatiefunctie over het wetenschapssysteem wordt uitgebreid. Daarbij worden ook internationale vergelijkingen én vergelijkingen tussen disciplines, onderzoeksgebieden en maatschappelijke en economische sectoren mogelijk gemaakt.
- Het Rathenau Instituut komt met langetermijnanalyses naar (1) de wijze waarop onderzoeksfinanciering, bekostiging van onderzoeksinfrastructuur en onderzoeksprogrammering doorwerken in de universitaire praktijk en (2) de effecten van beleidsinstrumenten die sturing beogen te geven aan strategische keuzes binnen onderzoeksorganisaties en universiteiten.

Het Rathenau Instituut verrijkt met de gekozen onderwerpen het politieke en publieke debat. De gekozen onderwerpen hebben zowel betrekking op het functioneren van het wetenschapsbestel als op belangrijke maatschappelijke vraagstukken van deze tijd. Ik breng het werkprogramma dan ook graag onder de aandacht van uw Kamer.

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Sander Dekker